

یاسای ئالای ههریمی کوردستانی عێراق

به ناوی خوای به خشنده و میهره بان

به ناوی گهل

نه نجوی مه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق

ژماره ی بریار: ۲۶

روژی بریار: ۱۱/۱۱/۱۹۹۹

«بریار»

پشت بهو دهسه لاتهی که به پیتی برگه «۳» ی مادده «۲» له یاسای ژماره «۱۰» ی سالی ۱۹۹۷ پیمان دراوهو له سه ره نهو بنه مایه ی که نه نجوی مه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق له دانیشتنی روژی ۱۱/۱۱/۱۹۹۹ یدا یاساکاری کردوه، نه م یاسایه مان ده ره ی نا:

یاسای ژماره «۱۴» ی سالی ۱۹۹۹ یاسای ئالای ههریمی کوردستانی عێراق

مادده ی به که م:

ههریمی کوردستانی عێراق ئالایه کی ده بیته به شپوهی لاکیشه یی، که پانبیه که ی دوو له سه ره سپی درژییه که ی ده بیته و، دابهش کراوه له سه ره سی لاکیشه ی ناسویی به کسان له درژی و پانی داو، پتکهاته که ی به م شپوه به یه:

۱- لاکیشه ی سه ره وه ره کی سووره و، هبمای شه هیدانی بزافی رزکاری خوازی کورده.

۲- لاکیشه ی ناوه راست ره کی سپی ده بیته، هبمای ناشتی و نازادی و دیموکراسی و لیبورده (تسامح)، که خه لکی کوردستان ناواته خوازه تی.

۳- خوژیکی زهرد ده که ویتته ناوه راستی لاکیشه سپیه که وه و، چه که ی خالی به کتر برینی تیره ی لاکیشه سپیه که ده بیته و، تیره ی خوړه که نه ونده ی پانایی لاکیشه سپیه که ده بیته و، (۲۱) بیست و یهک تیشکی لیوه ده رده چیت به شپوهی سی گو شه ی دوو لا به کسان و، بنکه کانی ( ) یهک له سه ره بیست و یهک له چپوهی گو ی خوړه که ده بیته و، درژی شیان بکاته نیوه ی هه ر دوو

لاکیشه سوورو سهوزه که. خۆره زهرده که هیمای بهرده وام بوونی ژیان وزانست و هیوا و نومیدهو، (۲۱) بیست و یهک تیشکه که پیش هیمای جهژنی نه ورۆزی نه ته وابه تیبه، رۆژی بهرخودان و راپه رین و شۆرش رزکاری دژ به زولم و زۆرو چهوساندنه وه.

۴- لاکیشهی خواره وه رهنگی سهوز دهبیت و، هیمای کشتوکال و سروشت و ژینکهی کوردستانه.

ماددهی دووهم:

نهو جیکایانهی که نالاکهی له سههر هه لده دربیت له (پهیره و) دیاری دهکرتیت.

ماددهی سێهه:

هه لکردنی نالا له کاتی خۆره ه لاتن دا دهبیت و، هاتنه خواره وه شی له کاتی خۆرنا و بووندا.

ماددهی چواره:

دروست و چاپ و دابهش کردنی نالا به رهزامهندی وهزارهتی رۆشنیبری دهبیت.

ماددهی پێنجه:

نابیت نالا له بۆنه نیشتمانی و نه ته وایهتی و ناههنگه کان دا بهرز بکرتیه وه یان به کار بیت، نه کهر هاتو کهم و کوری هه بوو له مههر کۆرانی رهنگه کانی و پاک و بوختی و درانی.

ماددهی شهشه:

هه لدانێ نالا شان به شانی نالای عێراق دهبیت لهو بۆنانهی که نالای عێراقی تێدا هه لده دربیت و، تا قهواره ی دهستووری فیدرالیته ده چه سهبیت بۆ چاره سههر کردنی کیشهی کورد له عێراق دا.

ماددهی ههوهته:

نهنجوومهنی وهزیران بۆی ههیه پهیره ویککی تایبهتی ده ربکات بۆ ناسان کردنی جێبه جێ کردنی بهنده کانی نه م یاسایه.

مادده ههشته:

کار به ههچ ده قێک ناکرتیت که له گه ل حوکمه کانی نه م یاسایه دا هاو دژ بیت.

ماددهی نۆیه:

دهبیت نهنجوومهنی وهزیران نه م یاسایه جێبه جێ بکات.

ماددهی دهیه:

نه م یاسایه له مێژووی ده ره هیتانییه وه جێبه جێ ده کرتیت و له رۆژنامه ی ره سمیدا بلاو ده کرتیه وه.

جوهر نامق سالم

سه رۆکی نهنجوومهنی نیشتمانی کوردستانی عێراق

هۆبه پێویستهکان

هر که یانێکی سیاسی به جیاوازی پلهو شتوازه دهستووریه که یهوه، نالایهکی ههیه که کوزارشت له جوامیری و کهرامهتی که له کهی دهکات و سومبولیهتی، له شتووه رهنگ و پتیک هاتهکانیدا، پالتهوانینی نهو کهل و نیشتمانهو سههرهزبیهکانی رهنگ دهدهنهوه.

دهولتهت تاکه که یانێکی سیاسی نییه که نالایهکی جیاوازی بۆ خۆی دهست نیشان دهکات، به لکو نهو ههریمانهی که له ژبیر چاودیریدا بوون و نهو که یانانهی که له ژبیر نینتسیداب و پارێزکاری دهولته تاندا بوون، ههروهها نهو ههریم و ویلايهت و میرنشینیانهش به ههموو جوژهکانیانهوه که له به کیتییه فیدرالیهکاندا نه، نالایهکیان بۆ خۆیان دهست نیشان کردووه یان دهست نیشان دهکهن، وهک سومبولتیک که له کهل که یانێکی تردا لیکیان جیا بکاتهوه.

با نهوهشی بخریتنه سههر که ههندی دهولتهتی ساکاری لیک نه به ستر او (غیر مرکهبه) مافی داوه به ههندی لهو به که (وحده) نیداریانهی که لتيانهوه پتیک هاتووه نالای تابهتی خۆیان ههتی.

پهرلهمانی کوردستانی عێراق به بریاری میژوویی ژماره (۲۲) ی خۆی له رۆژی ۱۰/۱۹۹۲/۱ و به تیکرای دنگ چاره نووسی که لی کوردی له کوردستانی عێراق دیاری کردو، په یه ندییه دهستووریهکانی بۆ نه م قوناغه له کهل دهسه لاتی مه رکه زیدا له سههر بنه مای به کیتی فیدرالی له ناو عێراقیکی دیموکراسی پهرله مانیدا دیاری کرد که باوه دری به سیستمی فردهزبی ههتی و رتیز له مافهکانی مرۆف بگری که له به لکه نامه دهولته تیهکاندا دانی پیا تراوه.

نه م بریاره تیکرای ده نکی خه لکی کوردستانی به هه مهور پتیک هاتهو توێژو ریکخراوهکانیهوه به دهست هیتا، ههروهها زۆریه ی هه ره زۆری هیتزه رکابه رکهانی عێراق پشتکریان لی کرد، بۆیه ههریمی کوردستانی عێراق مافی خۆی بوو نالایهک بۆ خۆی دیاری بکات، که کوزارشت له قاره مانیتی و سههرهزبیهکانی و، ههروهها له دیرۆک و خه بات و بۆچوونهکانی که له کهی بکات.

کوردستان نالای خۆی هه بووه که له نه وه یه که وه بۆ نه وه ی دوا ی خۆی ده ستاو ده ست هاتووه و سههرکرده دلسۆزهکانی کورد پاراستوویانهو داکۆکیان لی کردووه، تا سههرکرده ی نه مری کورد قازی محمه د بهر له شه هید بوونی ته سلیم به سههرکرده ی روحی هه میشه زیندووی نه ته وه ی کورد مسته فا بارزانی کرد، که نه ویش بهر په ری دلسۆزی و خۆ به خت کاربه وه پارێزگاری و بهرگری لی کردووه هه ره به شه کاو دبی مایه وه.

بۆ بهر ز نرخاندنی نهو ریکردنه میژوویییهو نهو دلسۆزی و له خۆ برده ییه، ههروهها بۆ به نه نجام که یان دنی خه ونی دیرینی که له که مان و به پیره وود چوونی ناره زووهکانی و جتی به جتی کردنی نیراده ی نه م که له و بۆ به رجهسته کردنی یاساکاری و قانونی نه م نالایه که بۆ یه که مین جاره له دیرۆکی کوردو کوردستاندا دیته دی، نه م یاسایه ده ره تیرا.